

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

TRE:3888/09.05.01/2025

Lisätietoja päätöksestä

Johdon assistentti Mia Helin, puh. 040 570 4065, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Riskienhallinta- ja turvallisuusjohtaja Jouni Perttula, puh. 040 196 6512, jouni.perttula@tampere.fi

Päätös

Työ- ja elinkeinoministeriölle annetaan Tampereen kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta.

Perustelut

Strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmän johtaja Reija Linnamaa ja riskienhallinta- ja turvallisuusjohtaja Jouni Perttula:

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan Lausuntopalvelulu.fi-palvelussa viimeistään 11.8.2025.

Kyseessä on kuntien kannalta merkittävä lakiesitys. Huoltovarmuuden merkitys on korostunut monimutkaistuvassa turvallisuusympäristössä entisestään.

Tampereen kaupungin lausunto

Lausunto asiakohdittain niiden pykälien osalta, johon Tampereen kaupungilla on lausuttavaa.

1 § Lain soveltamisala ja tavoitteet

Huoltovarmuuden käsitteen laajentaminen kattamaan myös normaaliolojen vakavat häiriötilanteet on tärkeä asia, koska poikkeusoloihin siirtyminen ei ole laissa tarkkarajaisesti määritelty tilanne, vaan perustuu aina arvioon poikkeusolojen kriteerien täyttymisestä.

Kunnat ovat keskeinen toimija muun muassa yhteiskunnan peruspalveluiden, arjen sujuvuuden mahdollistamisen, väestön suojaamisen sekä kriittisen infrastruktuurin toimivuuden turvaajina. Kunnat tuottavat palveluita, jotka mahdollistavat väestön toiminnan muissa tehtävissä niin normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa kuin poikkeusoloissa. Esimerkkinä voisi mainita sivistyspalvelut ja kuntien omistaman kriittisen infrastruktuurin. Kunnat ovat jääneet aiemmassa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

lainsäädännössä huoltovarmuuden kannalta olennaisina toimijoina liian vähälle huomiolle. Kunnat tulisikin huomioida uudella tavalla osana huoltovarmuuden kokonaisuutta ja nykyistä laajemmin mukaan Huoltovarmuuskeskuksen toimintaan.

4 § Huoltovarmuuskeskuksen tehtävät

Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että Huoltovarmuuskeskuksella on koordinoiva rooli viranomaisten, elinkeinoelämän ja järjestöjen huoltovarmuuteen liittyvässä yhteistoiminnassa. Huoltovarmuuden koordinoitiroolia tulee kuitenkin tarkastella, ettei se ole ristiriidassa esimerkiksi aluehallintovirastojen tai uusien lupa- ja valvontaviraston tehtävien kanssa. Kuntien roolia Huoltovarmuuskeskuksen pooleissa tulisi lisätä. Huoltovarmuuden tilannekuvan jakaminen tulisi olla yksi tärkeä huoltovarmuuskeskuksen tehtävä ja kuntien tulisi olla siinä mukana.

7 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjaus

Huoltovarmuuskeskuksen ohjausmalli on tarkoituksenmukainen. Huomiota on kiinnitettävä selkeään vastuunjakoon ja ohjausmekanismeihin.

8 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjausryhmä

Ohjausryhmän kokoonpanoa voidaan pitää perusteltuna, koska esitetty kokoonpano muodostaa varautumisen kannalta keskushallintotasoisien poikkihallinnollisen toimielimen, jolla on varautumista ohjaavaa toimivaltaa.

9 § Huoltovarmuuden yhteistyöryhmä

Huoltovarmuuden yhteistyöryhmän roolia ja tehtäviä suhteessa ohjausryhmään tulisi vielä tarkastella. Tärkeä asia olisi, että molempien tehtävät olisivat laissa määriteltyjä. Vaikuttavuutta saadaan aikaan molempien ryhmien suunnitelmallisen toiminnan kautta.

10 § Huoltovarmuusneuvosto

Huoltovarmuusneuvoston on tarkoitus koota yhteen huoltovarmuuden kannalta olennaisten toimijoiden edustajat. Tampereen kaupunki näkee tärkeänä, että huoltovarmuusneuvostossa on myös kuntien edustus esimerkiksi Turvallinen ja kriisinkestävä kunta- verkoston kautta.

15 § Tuotantovarausten ja suorituskyykyvarausten hankinta

Tuotanto- ja suorituskyykyvaraukset luovat materiaallisen varautumisen perustan ja varausten periaatteiden kirjaaminen lakiin nähdään tärkeänä. Päällekkäisyyksien välttämiseksi ja kokonaisuuden tarkoituksenmukaisen hallinnan näkökulmasta erilaisia sopimusjärjestelyitä olisi tärkeä koordinoita valtakunnallisesti.

16 § Huoltovarmuusrahasto ja huoltovarmuusmaksu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kustannusten korottaminen lisäisi julkisen sektorin menoja ja korotukset tulisi huomioida valtionosuuksissa.

25 § Salassa pidettävän tiedon luovuttaminen

Kuntien ja hyvinvointialueiden tulee saada huoltovarmuuskeskukselta tilannekuvaa ja tämä mahdollisuus tulee varmistaa laissa. Kuten aiemmissa lausuntokohdissa on todettu, kunnalla on erittäin tärkeä rooli huoltovarmuustoimijana.

Hallintosäännön (1.6.2025) 33 § 36)-kohdan mukaan konsernijohtaja päättää muiden kuin kaupunginhallituksen tai pormestarin toimivaltaan kuuluvien lausuntojen sekä yleishallintoa koskevien lausuntojen antamisesta, esitysten tekemisestä, muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä, muutoksenhakuun liittyvien lausuntojen hyväksymisestä ja kanteluihin vastaamisesta, ellei muualla toisin määrätä.

Tiedoksi

lausuntopalvelu.fi, Jouni Perttula, Juha-Matti Mäkitalo

Liitteet:

1 Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 24.06.2025

2 Liite 1 HE-luonnos lausuntoversio 23.06.2025

3 Liite 2 VM eriävä mielipide 18.06.2025 HE-luonnokseen

Allekirjoitus

Konsernijohtaja Juha Yli-Rajala

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Päätös asetetaan nähtäville 13.8.2025 Tampereen kaupungin verkkosivulle www.tampere.fi

Ote päätöksestä on lähetetty 11.8.2025 sähköpostilla päätöksessä näkyvän jakelun mukaisesti

Tampere
11.08.2025

Mia Helin
Johdon assistentti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 142

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)